

Falkängen Hällekis

Jag och Anna började morgonen med att köpa ett jättestort lantbröd på ett Franskt bageri i Göteborg. Vilket vackert landskap vi körde igenom till Hällekis. När vi kom fram till Falkängen, var vi först på plats, Anders var som vanligt ute och rekade. Strax därefter kom Anders & Anders.

Detta mysiga ställe som vi hamnat på var Falkängens vandrarhem, här finns 8 hus som byggdes 1896- 1898. I husen finns nu hantverksutställare, vandrarhem, café, bageri och galleri. Vi fick inkvartera oss i det rosa huset, jättemysigt med gamla möbler och historier(spöken) kvar i väggarna.

Vi började förmiddagen med fika och en ”kort” presentation av oss själva för Anders Szczepanski, kul att äntligen få ett ansikte på en känd man inom utomhuspedagogiken! Anders S berättade lite om sätet för utomhuspedagogiken, vad det finns för utbildningar och kurser i bl a Linköping och i Vimmerby.

Därefter bytte vi om och åkte iväg, 5 min bilfärd, tills vi kom fram till en sandstrand i Hällekis. Här samlades vi på stranden och Anders hade med sig spadar, vattenkärl, lappar. Anders S berättade för oss att vi skulle bygga vår drömskolgård med hjälp av naturmaterial. Vi fick 30 min på oss.

”Hur vill vi att vår dröm skolgård ska se ut?”

Vi delade upp oss i två grupper och började diskutera vad som skulle finnas på vår skolgård. Vi började bygga med vass, mossa, stenar, pinnar, vatten, blommor mm.

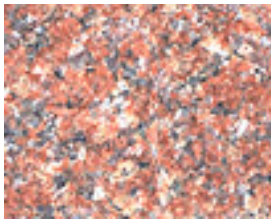
Sen fick vi presentera våra skolgårdar för varandra.

Efter den här övningen fick vi varsin lupp och gick vidare in i skogen, till ett litet ställe där vi skulle laga och äta vår lunch. Medans våra stormkök puttrade berättade Anders S om olika mossor och hur vi skulle känna igen dem, vetelängdsmossan, våningsmossa, husmossa, kammosa, björnmossa. Om marken är näringsriktig växer blåsippan också här.

Efter lunchen ställde Anders S sig på alla fyra och nosade på marken, ”kom!” sa han till oss, vi ställde oss på alla fyra och låtsades att vi var vildsvin som bökar i marken. Först skulle vi bara titta, sen skulle vi känna och sen körde vi näsan i förnan och luktade på mycelet och jorden. Vi låg med ansiktet nere på marken och tittade på mycelet. 1 liter jord motsvarar 12 varv runt jorden med mycel!

Med öppna sinnen gick vi ner mot stranden, här fanns det massor av stenar och stenblock. På några stenar växte det brandgula lavar, guldockra laven. Anders berättade skillnad på granit (prickigt mönster, prickig korv)

och gnejs (randigt mönster, bacon). Vi ställde oss på stenarna, som låg vid strandkanten, tittade ut över Vänern, höll händerna bakom öronen och lyssnade på vågornas kluckande!

På stranden hittade vi både små och stora fossiler!

På vägen tillbaka till sandstranden, där vi byggde våra skolgårdar, hittade vi jordstjärna i en skogsbacke, en brun stjärna med en vit svamp uppe på. Puffar man på det vita kommer det ut rök. Jordstjärnan är fridlyst.

När vi kom tillbaka till sandstranden fick vi prova på att ”vaska guld”, vi hämtade vatten i blåa ”guld” vask kärl.

Anders la i guldblåd i vattnet för att vi skulle kunna känna på hur det skulle vara om man hittar guld! Vi tittade på kornen från vattnet i tvåvägs luppar. När vi tittade i luppen såg vi kvarts, det ser ut som genomskinligt glas.

Viloetta Al stod på stranden, vissa knoppar hade utvecklats, men det fanns också knoppar kvar. Anders sa att vi kunde smaka på dem, det var ganska torra i konsistensen.

Anders berättade massa olika saker hela tiden, rätt som det var stod han med 2 tallbarrskott i näsborrarna, det sägs vara bra mot förkylning. 1kopp tallbarrs te motsvarar 8 apelsiner (c-vitamin). Bra mot förkylning, Vi provade!

Där var en stor myrstack i närheten, vi la en blomma på den för att se om blomman ändrade färg, det var för kort tid, ett experiment man kan prova med sin barngrupp.

Vi fick även vifta lite med en pinne ovanför myrstacken och sen sätta ner handen. Det var alldeles varmt och handen luktade starkt och fränt när vi lyfte upp den. Innan vi skulle åka vidare städade vi bort våra skolgårdar, vi la tillbaka naturmaterialet där vi hämtat det.

Efter lunchen åkte vi ca 5 minuters bilfärd och nu kom vi fram till Kinnekulles gamla stenbrott som ligger strax utanför Hällekis.

Där fanns röd, grå, brun och svart sten. När kalkstenen blir röd då finns det dåligt med syre och stenen blir röd och porös. Den svarta stenen luktade som bensin när man högg i den, det var alunskiffer, den har använts till att framställa bränsle vid cementframställning.

Så här beskrev Anders S vad sten är uppbyggt av, sten kan liknas som en deg (metafor).

Sten består av olika beståndsdelar/mineraler som pressats (bakats) samman. Precis som en buldeg där det finns olika sorters ingredienser som bakats ihop och sen bakas till ett bröd.

Vi åkte längre in till det stora stenbrottet. När bilen rullade in på grusvägen såg vi det mäktiga kalkstensbrottet, det var som "Sveriges Lilla Grand Canyon". Branta kalkstensväggar, gångstigar och en konstgjord sjö i mitten.

I stenbrottet bröts det kalksten till cementframställning från 1892-1979, därefter gjordes den konstgjorda sjön, som man får fiska i om man har köpt fiskekort. I sjön finns både regnbåge och röding.

När vi gick upp för stigen blev vi som barn när vi fick se fossilerna efter stora stenbläckfiskarna. Det fanns både små och stora fossilavtryck!

Vi hittade fossiler från bläckfiskar, Ortostelatit, fanns för 800 miljoner år sedan, häftigt! Här har man möjlighet att studera de olika stenlagrens mäktighet.

Vi gick uppför stenbrottet och satte oss på några stenar och fikade. Här hittade vi vitmossa, det kändes som att klappa en mule när man kände på mossan. Anders berättade om olika stenarter. Sen åkte vi tillbaka till Falkängen och påbörjade maten. Anders hade många intressanta böcker med sig om stenar, geologi, dinosaurier mm. En härlig dag i sinnenas tecken! Vi har smakat, doftat, känt, lyssnat sett och upplevt en massa kul och intressanta saker! Middagen var fantastiskt god och efter kvällens trevliga diskussioner, gick vi och la oss.

Dag 2.

Efter gemensam frukost åkte vi mot Kinnekulles högsta punkt, Kinnekulle är 306 meter högt. När vi kom upp såg vi först utsiktstornet som är 19 m över marken, men sen när jag fick syn på utsikten över Vänern, tappade jag nästan andan så vacker är det! ”Detta berg vi står på är det som är kvar av Kinnekulle” berättade vårän Anders. Kinnekulle är hårt som diamant men mjukt och poröst där nere. Vi ställde oss så att vi såg ut över Vänern medan Anders J läste en dikt.

Anders berättade lite om Läckö slott som vi såg och fiskeläget Spiken, fika platserna i Lidköping, Mariestads Klingstaglass.

Sen var det 3+ 1 delta. Därefter delades vi upp i två grupper, varje grupp skulle skriva ner tre frågor på boken som vi läst ”Utomhuspedagogik som kunskapskälla”. När vi var klara fick vi den andre gruppens frågor som vi skulle svara på. Vår grupp diskuterade samtidigt som vi

promenerade ”walk’n talk”. Sedan gick hela gruppen tillsammans till en utsiktsplats där vi diskuterade boken och utomhuspedagogiken, ett annorlunda sätt att ha litteraturseminarium.

På vägen tillbaka till bilen fick vi smaka på ramslök, lära oss om skogsbingel (100- lappen), nagelört, tåg gräs skala och använda vecken i stearin/ljusmassa.

Vi åkte en bit tills vi kom till Österplana Hed, ett naturreservat, här har man hittat spår i kalkstenen av världens äldsta meteorit. Här tillagade vi vår lunch och sen fick vi i uppgift att titta på landskapet, vad tror ni har funnits här innan, hur har landskapet förändrats genom åren?

Vi gick runt och tittade, det låg väldigt mycket grå, svart skiffer på marken. Vi kom fram till att det måste ha varit kalkstenbrott här, det fanns spår av en väg, krusbärsbuskar, ängsmarker, landskapet påminde mycket om Öland och Gotlands kala landskap, det stora allvaret.

Vi gick över gatan och in genom Österplanas kyrkogård, ut på en plats som såg precis ut som det stora allvaret, på Gotland,

Anders bad oss att leta efter något som vi känner igen, som växer på marken, som vi har hemma.. Med öppna ögon hittade vi backtimjan och smakade!

Sen samlades vi på en plats som liknade Sverige till formen.

Här delades vi upp i två grupper och så skule vi reflektera vad vi gjort under dessa två dagar. Ena gruppen fick redovisa om kunskapen, vad vi gjort och den andra gruppen fick redovisa känslan.

Vi reflekterade med hjälp av naturmaterial.

Vi knöt ihop dagarna där de började med hjälp av våra sinnen!

Tack Anders & Anders för två mycket intressanta dagar i Hällekis! Tack Kerstin för bilderna!

Vid datorn; Joy Knutsson